

Mit tegyünk, ha denevér repül be az ablakon?

Semmi esetre se kezdjük üldözni az állatot! A nagytestű denevérek többségének egy viszonylag nagy szoba sem nyújt akkora szabad légteret, hogy abban akadálytalanul tudjanak repülni. A megrémült állat nyugodt manőverezési lehetőségek és alkalmas kapaszkodóhelyek hiányában rövid időn belül a szoba berendezési tárgyaira vagy közvetlenül a földre esik. A denevér rendkívül finom felépítésű szárnya a zuhanás és ütés következtében maradandó károsodást szenvedhet, az esetek többségében bekövetkező alkarcsonttörés pedig az állat számára hosszú szenvedéssel járó halált okoz. A denevéreknél az alkarcsont törése jelenlegi ismereteink szerint műtéti úton sem gyógyítható.

Ahová a denevér berepült, onnan általában ki is tud repülni! Tárjuk ki az ajtót, ablakot, tegyük szabaddá a kirepülés útját (húzzuk össze az ablak előtti függönyt)! A szobába betévedt denevér rövid időn belül távozni fog. A lámpafény a denevér tájékozódó képességét alapvetően nem befolyásolja, de jobb, ha ilyenkor lekapcsoljuk a villanyt, az jobban hasonlít a természetes körülményekre.

Ha a denevért már a földön találtuk, egy vastagabb bőrkesztyű, esetleg törülköző, (végszükség esetén kislapát) segítségével felemelhetjük. Az állatot az ablakpárkányra helyezve szabadon engedhetjük. Az állat kihajítása tilos! A riadt, esetleg sérült állat a nem kívánt landolás következtében halálra zúzhatja magát! Az állatot szabad kézzel sose érintsük, mert az, mint bármely vadállat, a kézbevitel ellen védekezni, harapni fog!

Ha a denevér láthatóan valamilyen sérülést szenvedett (képtelen a földről felrepülni, vézrik, csonttörést szenvedett) hívjunk szakembert! Annak megérkezéséig a denevért egy kisebb, lefedett kartondobozban tárolhatjuk.

Fontos tudni! Minden védett állatfaj, és így a denevérek egyedeinek zavarása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, táplálkozó-, költő-, vagy bújóhelyeinek károsítása tilos! Panelszigetelés esetén fokozott óvatossággal kell eljárni, hiszen a természetvédelmi szempontból szakszerűtlen munkavégzés által védett denevérek tömegei pusztulhatnak el!

A hazánkban előforduló denevérfajokról és a védelmükről, kutatásukkal foglalkozó szervezetekről a Nemzeti Park Igazgatóságokon, vagy az alábbi elérhetőségeken tájékozódhat:

Magyar Denevérkutatók Baráti Köre

5452 Mesterszállás, Szabadság út 13.

www.hunbat.hu

Felhasznált irodalmak: [Stratmann, 1978] [Hill, Smith, 1984]. [Gebhard, 1984]. Bihari-Gombkötő, 1993], Bihari, 2000; Dietz, Simon, 1999, Tóth, 1995] [Dobrosi, 1993]

A szórólap megjelenését az Európai Unió támogatta az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával „A lakossági tanácsadás fejlesztése a fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok hatékonyságának növelése érdekében” című projekt keretében.

Kedvezményezett:

Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata.

Adója 1%-át ajánlja fel az ingyenes lakossági tanácsadás támogatására!

Adószám: 18973231-1-19

Köszönjük segítségét!

Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata

Székhely: 8200 Veszprém, Rákóczi u. 3.

Levelezési cím: Miskolc, Kossuth u. 13.

Tel: 46/382-095, Fax: 46/505-077

kothalo@zpk.hu - www.kothalo.hu

Környezetbarát újrapapírra nyomva.

Befektetés a jövőbe

Ne üldözd a denevért!

KEOP-6.1.0/B-2008-0008 - "Lakossági tanácsadás fejlesztése a fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok hatékonyságának növelése érdekében"

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

ÚMFT infovonal:

06 40 638 638

nfu@nfu.gov.hu • www.nfu.hu

Ne üldözd a denevért!

Városi környezetben a bőregerek közül leggyakrabban a rőt koraidenevérről (*Nyctalus noctula*) találkozhatunk. Az európai fajok között nagy természetűnek számító, egész testén vörösés-barna színezetű, selymes bundájú denevérfaj. Testfelépítése robosztus, ennek ellenére mozgása gyors.

Eredendően erdei denevérfaj, legszívesebben öreg fák odvaiban, harkályodókban, kéreg alatti résekben tanyázik. Kultúrterületen is gyakran megjelenik, parkokban, telepített fasorokban egyaránt. Gyakran elfoglalja a kihelyezett mesterséges odúkat is. Összel és különösen télen "városi" denevérként jellemezhető. Panelépületek panelhézagaiban, redőnytokokban, esetenként spaletta belsejében is megtelepszik. Barlangok bejárati szakaszában található kisebb üregekben, repedésekben gazdag sziklafalak réseiben is megbújik. Esetenként más denevérfajokkal együtt fordul elő.

Nyáron a hímek és nőtények külön kolóniákat alkotnak. A hímek magányosan élnek vagy hímkolóniákba állnak össze.

Vonuló faj. Gyűrűzési eredmények alapján tudjuk, hogy egyes populációi Észak- és Kelet-Európából a nyár végén tömegesen délnyugat felé vonulnak. Ritkán nappali vonulása is megfigyelhető. Éjszakai vadászatára már naplemente előtt elindulhat. Különösen ősszel, esetenként fagymentes téli napokon már fényes nappal, a délutáni órákban is megfigyelhetők vadászó példányai. Az éjszaka

közepén táplálkozásában szünetet tart, majd napkelte előtt vadászik ismét. Rétek, tavak, kultúrkörnyezetben szeméttelpek felett is megfigyelték már. Gyorsan, egyenesen repül, leggyakrabban a lombkoronaszint felett vadászik. Repülés közben ügyesen fordul, néha zuhanórepüléssel követi a rovarokat. Esetenként a földközelségben is megfigyelhetők vadászó egyedei. Táplálékként elsősorban éjszakai lepkéket, repülő bogarakat, például cserebogarakat fogyaszt.

A faj jogi státusza és hazai állományainak helyzete:

Hazánkban a faj védett, egy példányának eszmei értéke 10.000 Ft.

A faj védelmét biztosító jogszabályok:

- 1/1982. (III. 15.) OKTH rendelkezés
- 1990/7. Nemzetközi Szerződés a környezetvédelmi minisztertől; Egyezmény az európai vadon élő növények, állatok és természetes élőhelyeik védelméről. A korai denevér az Egyezmény II. függelékében szerepel
- 1994/18. Nemzetközi Szerződés a környezetvédelmi és területfejlesztési minisztertől, Megállapodás az európai denevérfajok populációinak megőrzéséről
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
- 13/2007. (V. 9.) KÖM rendeletet is, meg annak a módosítását a 22/2008 (IX. 12.) KvVM rendeletet

Hazai állományai viszonylag stabilak, élőhelyei azonban emberi behatások által veszélyeztetettek.

Elsősorban a kiterjedt idős faállományok hiánya, illetve a panelépületekben élő állományok pusztítása okoz problémát.

Miért repülnek be a denevérek a nyitott ablakon?

A fiatal denevérek július-augusztus hónapban repülnek ki először búvóhelyükről. Ilyenkor még ügyetlenek és tapasztalatlanok, ezért gyakran nem találnak vissza az eredeti szállásra. Ilyenkor történhet meg, hogy a nyitott ablakon keresztül berepülnek a szobába és ott keresnek menedéket.

Az épületben való megjelenés oka lehet továbbá a táplálékállatok nagymértékű koncentrációja az ablakokon kijutó fény hatására, vagy éppen a denevérek nyárvégi-őszi vonulása, mely során a több százas, esetleg ezres tömegekben vonuló denevérek közül néhány "kiszorul" a természetes szálláshelyéről. Hazai kutatások szerint az erdők leromlása miatt a panelépületek esetenként jobb szálláshelyet is biztosítanak azoknál, így nem ritka, hogy a denevérek az épület réseiben, lakóhelyiségeiben, esetleg az erkélyen telepednek meg.

Nem kizárt az sem, hogy az őszi párválasztási időszak során költöznek denevérek az épületekbe. Ekkor ugyanis a domináns hímek jó akusztikájú "éneklőhelyeket" keresnek (pl. ablakperem, faodú széle stb.), ahonnan a nőtényeket csalogathatják. A hím hívó hangjára a háremébe tartozó nőtények tömegesen kereshetik fel a hímeket és "éneklőhelyét". A fajtársakénál kedvezőbb "hangvisszaverő tulajdonságokkal" rendelkező üreg (szoba) birtoklása jelentősen növelheti egy-egy hím szaporodási esélyeit.